

ΕΛΛΑΔΑ - ΓΑΛΛΙΑ

Ανάπτυξη

Η «Νέα Συμμαχία» Ελλάδας - Γαλλίας αποκτά νέες διαστάσεις τον 21ο αιώνα

του **Ελευθέριου
Σταυρόπουλου**
Ειδικού Γραμματέα για
την Ανταγωνιστικότητα
ΥΠΙΑΝ

Όπως εύστοχα παρατηρεί ο σύγχρονος Γάλλος περιηγητής και συγγραφέας Λακαριέρ, η Ελλάδα και η Γαλλία είναι δύο χώρες συμπληρωματικές η μία της άλλης, καθώς η Ελλάδα είναι το «υπέρμετρο του μέτρου» και η Γαλλία το «μέτρο του υπέρμετρου». Η Ελλάδα και η Γαλλία παραμένουν διαχρονικά χώρες του αντικομφορμισμού και του απρόβλεπτου, δύο χώρες όπου το «ποτέ» μπορεί να γίνει «τώρα». Δεν είναι τυχαίο, συνεπώς, ότι οι ελληνογαλλικές σχέσεις ήταν ανέκαθεν ισχυρές.

Ωστόσο, η σχέση αυτή γνωρίζει σήμερα μια νέα δυναμική. Οι κοινές ανησυχίες για τα διεθνή τεκταινόμενα, τα κοινά μεσογειακά οράματα και οι θερμές προσωπικές σχέσεις της πολιτικής ηγεσίας των δύο χωρών προσδίδουν μια νέα διάσταση στην παραδοσιακή σχέση Ελλάδας-Γαλλίας. Αυτό, ακριβώς, που ο Γάλλος Πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί κατά τη διάρκεια της ομιλίας του στη Βουλή των Ελλήνων χαρακτήρισε ως «Νέα Συμμαχία».

Οι δύο χώρες μοιράζονται μια μακρόχρονη ιστορία συνεργασιών σε πολλά επίπεδα. Ως χώρες της ίδιας μεσογειακής γειτονιάς έχουν αμοιβαίο ενδιαφέρον και όφελος σε ζητήματα πολιτικά, πολιτισμικά, επιχειρηματικά.

Στο υπουργείο Ανάπτυξης έχουμε συμβάλει στην ενίσχυση της ελλη-

νογαλλικής συνεργασίας προωθώντας την ανταλλαγή καλών πρακτικών, την ενδυνάμωση οικονομικών και επιχειρηματικών δεσμών μεταξύ καινοτόμων επιχειρήσεων σε τομείς υψηλής τεχνολογίας και υλοποιώντας κοινά προγράμματα έρευνας και τεχνολογίας.

Προσφάτως, στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανταγωνιστικότητα & Επιχειρηματικότητα» (ΕΠΑΝ II) 2007-13 προκηρύξαμε μία νέα δράση, η οποία αφορά τη διμερή συνεργασία Ελλάδας και Γαλλίας σε θέματα έρευνας και τεχνολογίας. Ειδικότερα, το πρόγραμμα «Διμερής E&T Συνεργασία Ελλάδας-Γαλλίας 2009» προβλέπει τη χρηματοδότηση δημόσιων ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων για την ανάπτυξη συνεργασιών μεταξύ Ελλήνων και Γάλλων επιστημόνων και ερευνητών, τη μεταφορά και ανταλλαγή τεχνογνωσίας και εμπειριών στους επιστημονικούς τομείς βιολογίας, ιατρικής και υγείας, καθώς και την υλοποίηση κοινών ερευνητικών προγραμμάτων.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός - δημόσια δαπάνη ανά έργο δεν θα υπερβαίνει τα 20.000 ευρώ, αναμένεται να ενταχθούν 30 έργα και οι φορείς επιχορηγούνται κατά 100%. Το πρόγραμμα συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και από εθνικούς πόρους.

Σήμερα παρά την ανασφάλεια που έχει δημιουργήσει η διεθνής οικονομική κρίση υπάρχουν αρκετές ευκαιρίες τόσο για ελληνικές αλλά και για ΜΜΕ γαλλικών συμφερόντων που θα επιλέξουν να επενδύσουν στην παραγωγή και προσφορά προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής προστιθέμενης αξίας, με ποιότητα, περιβαλλοντική ευαισθησία, ενσωμάτωση γνώσης και καινοτομίας.

Η Ελλάδα έχει πλέον διαμορφώσει ένα οικοσύστημα υποστήριξης της καινοτομίας που μπορεί να υποστηρίξει σημαντικές επενδύσεις ακόμη και σε τομείς υψηλής τεχνολογίας. Το Υπουργείο Ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια αξιοποιώντας και το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» (ΕΠΑΝ) 2000-2008 συνέβαλε στη δημιουργία ή/και την ενίσχυση της υλικοτεχνικής - εργαστηριακής υποδομής 12 ερευνητι-

κών κέντρων των οποίων τα ινστιτούτα καλύπτουν όλα τα γνωστικά αντικείμενα. Έτσι στη χώρα μας οι επιχειρήσεις μπορούν να αξιοποιήσουν τη γνώση 47 ινστιτούτων που ειδικεύονται στη βιοτεχνολογία, την πληροφορική, τη νανοτεχνολογία κλπ.

Παράλληλα, ενισχύθηκαν περαιτέρω η δημιουργία ή/και η ενίσχυση των υποδομών 7 τεχνολογικών πάρκων (Αθήνα, Κρήτη, Πάτρα, Θεσσαλονίκη, Ήπειρος, Θεσσαλία, Λαύριο), 8 θερμοκοιτίδων καινοτόμων επιχειρήσεων έντασης γνώσης (Αθήνα και Θεσσαλονίκη) και σειρά από τεχνολογικές εταιρείες σε τομείς όπως η κλωστοϋφαντουργία, τα τρόφιμα, η μεταλλουργία κλπ. που υποστηρίζουν ΜΜΕ των σχετικών κλάδων προσφέροντας υπηρεσίες διάχυσης τεχνολογίας και ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητάς τους.

Η επένδυση στην ανταγωνιστικότητα αποτελεί μονόδρομο, τόσο για την Ελλάδα όσο και για τη Γαλλία, καθώς είναι αυτός που οδηγεί σε υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης, περισσότερες θέσεις εργασίας και ενισχυμένη κοινωνική συνοχή.

Σημαντικό κομμάτι του οικοσυστήματος υποστήριξης της καινοτομίας είναι και οι 5 Πόλοι Καινοτομίας που έδωσαν τη δυνατότητα ανάπτυξης ολοκληρωμένων στρατηγικών συνεργασιών ανάμεσα σε ΜΜΕ και φορείς γνώσης (ΑΕΙ/ΤΕΙ και Ερευνητικά Ινστιτούτα κλπ.) σε αντιστοιχία με τη νέα πολιτική του Υπουργείου Ανάπτυξης για τη δημιουργία ισχυρών συμπλεγμάτων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επιχειρηματικότητας, έντασης γνώσης σε τομείς όπου η κάθε περιφέρεια έχει ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα.

Έτσι στην Κεντρική Μακεδονία ο Πόλος Καινοτομίας επικεντρώθηκε στις τεχνολογίες Πληροφορικής & Επικοινωνιών (ΤΠΕ), στη Θεσσαλία στα βιοκαύσιμα, τα τρόφιμα και την κλωστοϋφαντουργία, στη Δυτική Ελλάδα στην προαγωγή της εφαρμοσμένης έρευνας στην περιοχή των βιομηχανικών συστημάτων & επι-

κοινωνιών, του βιομηχανικού ελέγχου, των ενσωματωμένων συστημάτων και της ασφαλείας πληροφοριακών συστημάτων και δικτύων στα τρόφιμα και σε τεχνολογίες περιβάλλοντος.

Ο Πόλος Καινοτομίας Κρήτης επικεντρώνει τις δραστηριότητές του στην Ιατρική Τεχνολογία, στη Βιοτεχνολογία και στην Κοινωνία της Πληροφορίας, ενώ στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας η έμφαση των δραστηριοτήτων του Πόλου Καινοτομίας είναι στον τομέα της Ενέργειας.

Μεγάλη βαρύτητα δίνουμε στο Υπουργείο Ανάπτυξης τα τελευταία χρόνια και στη δημιουργία και ανάπτυξη ανταγωνιστικών τεχνολογικών συνεργατικών σχηματισμών (Clusters) σε εξαγωγικά προσανατολισμένους τομείς της βιομηχανίας με υψηλές γνωσιακές απαιτήσεις. Ήδη το πρώτο cluster που εστιάζει στον τομέα της Μικροηλεκτρονικής

που οραματίστηκε και ξεκίνησε ο τ. υπουργός Ανάπτυξης και νυν Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Δ. Σιούφας με την υποστήριξη των υπουργών Χ. Φώλια και Κ. Χατζηδάκη έχει σε πολύ σύντομο διάστημα 2,5 ετών πετύχει να δημιουργήσει μια ραγδαία αναπτυσσόμενη βιομηχανία στη χώρα μας με αύξηση του κύκλου εργασιών κατά 59,56%, των εξαγωγών κατά 109,67%, της απασχόλησης κατά 92,63% και των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας κατά 137,5%.

Οι επιχειρήσεις που συμμετέχουν σε clusters επωφελούνται από οικονομίες κλίμακας και εμβέλειας, έχουν πρόσβαση σε τεχνογνωσία και εμπειρία και συμβάλλουν στον καθορισμό στρατηγικών βιομηχανίας και αγοράς.

Σε επίπεδο περιφέρειας, οι συνεργατικοί σχηματισμοί καινοτομίας παρέχουν εργαλεία για τον προσδι-

ορισμό συγκριτικών πλεονεκτημάτων και οικονομική ανάπτυξη, ενθαρρύνουν τη συγκέντρωση εμπειρογνομosύνης και αναδεικνύουν τη γεωγραφική περιοχή ως “σημείο αναφοράς καινοτομιών”, ενισχύοντας τη βιομηχανική ανάπτυξη. Βοηθούν τις πόλεις, τις περιφέρειες και τις χώρες να αντεπεξέλθουν στις κοινωνικές και οικονομικές προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης, αποτελώντας στοιχείο εδαφικής ανταγωνιστικότητας.

Το παράθυρο των ευκαιριών για τους ανταγωνιστικούς συνεργατικούς σχηματισμούς επιχειρήσεων τεχνολογίας στην Ελλάδα είναι πλέον ανοικτό και προσφέρει μια σημαντική δυνατότητα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας και δημιουργίας ευκαιριών ανάπτυξης στην τοπική και διεθνή αγορά και σύντομα, όπως πρόσφατα ανακοίνωσε ο Υπουργός Ανάπτυξης κ. Κ. Χατζη-

δάκης πρόκειται να ενισχύσουμε μέσα από το ΕΠΑΝ II 2007-13 τη δημιουργία τριών νέων συνεργατικών σχηματισμών στους τομείς της Βιοτεχνολογίας, της αγροτοδιατροφής και των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Η Ελλάδα μπορεί να ωφεληθεί πολλαπλά από την εμπειρία της Γαλλίας στην ανάπτυξη της καινοτομίας. Για π.χ. οι Ελληνικοί Πόλοι Καινοτομίας ξεκίνησαν αντιγράφοντας την πολύχρονη εμπειρία των γαλλικών Poles de Competitivite, ενώ και στην ανάπτυξη του πρώτου τεχνολογικού συνεργατικού σχηματισμού (cluster) μάθαμε πολλά από τη Γαλλία. Φυσικά έχουμε ακόμη αρκετό δρόμο να διανύσουμε και η συνεργασία μας με τη Γαλλία είναι ιδιαίτερος σημαντική. Κατά τη διάρκεια της Γαλλικής Προεδρίας της Ε.Ε. δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στην αξιοποίηση στρατηγικών εργαλείων ανάπτυξης όπως

είναι οι Συνεργατικοί Σχηματισμοί (Clusters) επιχειρήσεων που παράγουν καινοτόμα προϊόντα και υπηρεσίες, κάτι το οποίο αποτυπώνεται και στο Ευρωπαϊκό Μνημόνιο για τα Clusters (European Cluster Memorandum), στην προώθηση και αποδοχή του οποίου από το σύνολο των Κρατών-Μελών της Ε.Ε., η Ελλάδα είχε ενεργό ρόλο στηρίζοντας τη γαλλική προεδρία.

Η δε εφαρμογή πολιτικών για την ανάπτυξη Clusters στη Μεσόγειο είναι μείζονος σημασίας για τις δύο χώρες καθώς θα συμβάλουν στην επίτευξη ευημερίας και οικονομικής συνοχής, ειδικά σε μια περίοδο διεθνούς ύφεσης, σε επιμέρους τομείς με οικονομικό, πολιτικό, περιφερειακό, βιομηχανικό, ερευνητικό και τεχνολογικό ενδιαφέρον, καθώς τα clusters ανάγονται, σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε ένα σημαντικό εργαλείο οικονομικής ανάπτυξης και περιφερειακής συνοχής.

Μάλιστα για ανάπτυξη Clusters στη Μεσόγειο έχουμε ήδη ξεκινήσει ελληνογαλλική πρωτοβουλία. Πιο συγκεκριμένα, στο πλαίσιο της εβδομάδας των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης «Open Days 2008» στις Βρυξέλλες, πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2008 με ιδιαίτερη επιτυχία ειδική εκδήλωση με θέμα «Συνεργατικοί Σχηματισμοί, εργαλείο για την περιφερειακή ανάπτυξη στη Μεσόγειο».

Η εκδήλωση διοργανώθηκε από την Ειδική Γραμματεία για την Ανταγωνιστικότητα και το ελληνικό Corallia Clusters Initiative, σε στενή συνεργασία με τη Γαλλία, και πιο συγκεκριμένα με το Γαλλικό Υπουργείο Οικονομίας και το Ίδρυμα Sophia-Antipolis. Μέσα από αυτήν την ελληνογαλλική πρωτοβουλία προωθείται ο κοινός πολιτικοοικονομικός ρόλος της Ελλάδας και της Γαλλίας στη Μεσόγειο, αξιοποιώντας την τεχνογνωσία που οι δύο χώρες διαθέτουν σε τομείς υψηλής τεχνολογίας όπως η μικροηλεκτρονική, και λειτουργώντας ως καταλύτες στις χώρες της Μεσογείου και ανοίγοντας νέες επενδυτικές ευκαιρίες.

Η επένδυση στην ανταγωνιστικότητα αποτελεί μονόδρομο, τόσο για την Ελλάδα όσο και για τη Γαλλία καθώς είναι αυτός που οδηγεί σε υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης, περισσότερες θέσεις εργασίας και ενισχυμένη κοινωνική συνοχή.

Στο νέο διεθνές οικονομικό περιβάλλον και οι δύο χώρες οφείλουν να προτάξουν την ποιότητα, την εξειδικευμένη γνώση και την ανταπόκριση στις απαιτήσεις του καταναλωτή, ως δυναμικά όπλα του σύγχρονου επιχειρείν. Η ενίσχυση της εξωστρέφειας και της καινοτομίας, η ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών είναι η απάντησή μας στην παγκοσμιοποίηση και στις νέες συνθήκες ανταγωνισμού.

Η Ελλάδα μπορεί να ωφεληθεί πολυλαπλά από την εμπειρία της Γαλλίας στην ανάπτυξη της καινοτομίας.

Οι Γάλλοι και γενικότερα ξένοι επενδυτές μπορούν να αξιοποιήσουν τις χρηματοδοτικές ευκαιρίες που προσφέρει το ΕΠΑΝ II 2007-13 στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού (συνεδριακός, ιαματικός, θεραπευτικός, θαλάσσιος κ.ά.), ενώ μεγάλες ευκαιρίες προσφέρονται επίσης να διαγωνιστούν εταιρείες γαλλικών συμφερόντων για μεγάλα έργα υποδομών στον τομέα ενέργειας (φυσικό αέριο και ηλεκτρική ενέργεια) που θα χρηματοδοτηθούν στο πλαίσιο του προγράμματος αλλά και στην πράσινη επιχειρηματικότητα (ανάπτυξη ΑΠΕ, διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων μεταποιητικών επιχειρήσεων, παραγωγή ενέργειας από βιομάζα κλπ.)

Με το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα» (ΕΠΑΝ II) 2007-13 αξιοποιούμε τους εθνικούς και κοινοτικούς πόρους στοχεύοντας στην ανάπτυξη καινοτόμων εξωστρεφών επιχειρήσεων που έχουν στραμμένο το βλέμμα τους στις ξένες αγορές.

Όσο ταχύτερα προσανατολισθεί η ελληνική επιχείρηση σε ξένες αγορές, όσο ταχύτερα δικτυωθεί και αποκτήσει το απαραίτητο για εξαγωγές μέγεθος, τόσο μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και εξωστρέφεια θα αποκτήσει και τόσο ισχυρότερη θα είναι η ανάπτυξη και τα οφέλη που θα αποκομίσει μελλοντικά.

Στο Υπουργείο Ανάπτυξης υπάρχει ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα με στόχο να μετατρέψει την ελληνική οικονομία από οικονομία έντασης εργασίας που ήταν στο παρελθόν σε οικονομία έντασης γνώσης, καθώς η χώρα διαθέτει υψηλού επιπέδου εξειδικευμένο ανθρώπινο δυναμικό, προκειμένου να υποστηρίξει αυτή τη στροφή και να προσελκύσει σημαντικές επενδύσεις στον τομέα της υψηλής τεχνολογίας.

Οι πρωτοβουλίες που έχουμε αναλάβει έχουν δημιουργήσει τις προϋποθέσεις για την καλλιέργεια ενός εύκρατου κλίματος για την ανάπτυξη καινοτομιών, σε εκείνους τους κλάδους της ελληνικής οικονομίας, οι οποίοι εμφανίζουν χαρακτηριστικά ικανά να δημιουργήσουν προϋποθέσεις ανταγωνιστικού πλεονεκτήματος σε διεθνές επίπεδο.

Σε ένα παγκόσμιο περιβάλλον που συνεχώς εξελίσσεται, σε μια ευρωπαϊκή οικογένεια των κοινών στόχων και οραμάτων, οι ελληνικές και γαλλικές επιχειρήσεις αξιοποιώντας τις δράσεις του ΕΠΑΝ II μπορούν να διευρύνουν περαιτέρω το πεδίο των συνεργασιών τους, καθώς υπάρχουν σημαντικά περιθώρια για κοινές δράσεις στην ευρύτερη περιοχή μας και πρέπει να αξιοποιηθούν προς όφελος της οικονομίας των δύο χωρών και προς όφελος της γαλλικής και της ελληνικής κοινωνίας.

